

Rok 1960

Rok 1960 přinesl hodně nového. Naše republika dostala v důsledku vítězství socialismu novou ústavu, novou ústavu a nový název Československá socialistická republika - Nová ústava
~ ČSSR (dosud ČSR). Pravomoc národních výborů byla rozšířena: odpovídají za plnění zemědělské výroby, za řádný chod průmyslu a obchodu, za rozvoj místní výroby, služeb obyvatelstvu a opravu, dále za rozvoj místní družstevní i soukromé výroby a konečně mají péči o všestranný kulturní rozvoj obcí (školy, knihovny a j.). arch. č. 1960/1, 2
Pravomoc NV arch. č. N 57

V celém státě bylo v 1. čtvrtletí provedeno nové územní uspořádání krajů a okresů. Při této reorganizaci byl zrušen územní reorganizace
okres Kojetínský i kraj Olomoucký a naše obec ještě s 23 jinými garmace
obcemi Kojetínska byla od začátku roku přičleněna k okresu Prostějov, který se zase stal částí kraje Jihomoravského (sídlo Brno). arch. č. 1960/3, 4
Připojením k okr. Prostějov bylo splněno dlouhé přání našich občanů, neboť do Prostějova byl - jako se říká - větší spád než kdy do Přerova, lepší spojení, v Prostějově je odedávna zaměstnáno mnoho našich občanů a tam se též obstarávala většina nákupů. Do Přerova a pak do Kojetína se jezdilo jen v úředníchležitostech. O připojení k Prostějovu žádali občané písemně již před r. 1950, tehdy ovšem bezvýsledně.

Naš občan František Lužný, do té doby místopředseda ONV v Kojetíně a předseda NV v naší obci, byl nyní pověřen placenou činností v rámci
činnosti v funkci předs. a taj. MNV

funkci tajemníka v naší obci a funkci předsedy MNV od něho přešel dosavadní místopředseda Alois Zdráhal. Dosavadní tajemník MNV Jaroslav Loničný byl pověřen funkcí tajemníka v sousední obci Hradčanech.

Snížení cen
arch. č. N 58

Dnem 24. dubna bylo vyhlášeno osmé snížení maloobdobních cen různých potravin (kromě mouky a masa) a velmi mnoha druhů průmyslového zboží. Kostkový cukr snížen z 9,60 na 9,30 za 1 kg, krystalový z 8,80 na 8,40; ryže: výběrová z 10 na 8, 1. j. z 6 na 5, 2. j. z 5 na 4. Ostatní viz v příloze v archivu.

Stejně z rozhodnutí ústř. výboru KSČ došlo ještě k dalším opatřením vlády:

Cena elektřiny
arch. č. N 58

1. Cena elektřiny pro odběry domácností byla snížena z 80 hal. za 1 kWh na 70 haléřů; kde v rodině byli zaměstnanci obzvláště, platili jen 40 haléřů.

Učebnice dětem
zdarma

arch. č. N 59

- u nás už
dříve

2. Na začátku nového škol. roku dostali žáci všech škol (kromě vysokých) všechny učebnice a školní potřeby (knihy, sešity, křesílka, psací pera a j.) úplně zdarma. Toto opatření bylo v celém státě velmi všeobecně přijato, neboť bylo velkým ulehčením pro rodiče. Směr pro celý stát to byla novinka, ale u nás škole ml. Na kdysi - tehdy "újezdní" měšťanské škole dostávali již za první iili předmnichovské republiky učebnice, sešity a křesílka listy zdarma všichni žáci, ne pouze chudší jako to bylo na jiných školách. Ovšem na konci škol. roku zase učebnice vraceli. Pátral jsem, kdy to začalo, až v protokolní knize újezdní školní rady v kapitole č. 54 z 26.9.1926 o rozpočtu na rok 1927 je bod 9:

Školní knihy a psací potřeby pro všechny žáky 5000,- Kčs. - Od té doby byla v rozpočtu tato položka každoročně, až na okupaci to zamihlo. Podotýkám ještě, že celková rozpočtová suma v r. 1927 byla 36.000,- Kčs a že asi 40% celkového rozpočtu hradil podle své daňové nákladny tehdejší cukrovar v Doloplatci, jemuž se však samostatně vždy snažil přisáhnout na snížení rozpočtu. Velkých platebních možností bylo na bývalé zájdi měšťanské škole vždy dobře využit a tato patřila k nejlépe vybaveným na okrese pokud se týče pro-múcecké a knihovny, učitelské a žákovské. Jen ta budova nevyhovovala a na novou se stále ještě čeká. Důle-? Ház? ? Polikrát už byla slíbená majisto!

Počasi a polní práce: Předem muselo jít od 9. do 24. a Počasi mrazů byly -5° až -9° C, jen vyrostl po čáři dny -11° až -16° a sně- a polní práce hu bylo málo. Únos byl poměrně eladnější: od 31. 1. do 10. 2. jišly holo- a zima mrazů -10° až -19° , ale pak už zase jen slabé mrazíky a denní teploty bý- valy $+2^{\circ}$ až $+6^{\circ}$ C, ale sněhu opět málo. Příprava k setí zastavily velmi dčlivě b) setí a j. jarní dny 15. až 19. března, až se se setím začalo až 26. března ale do 16. dubna práce i rukroška. Duben byl prvu pěkný, 7. 4. jišla první jarní bouře s vydatným lijákem, denní teploty byly 10° až 14° , ve 2. polovici dohorec 16° až 20° C, ale po 20. dubnu jen kolem 8° a slabé přehánky někdy i se sněhem, a noci men- ší mrazíky. Vegetace se zpomalila a rozkvetlé křemě, šušky a skoro křo- ně mavně čekaly na včely. Ještě 4. května byl mraz -4° C, ale pak už den- ní teploty 20° až 28° C, avšak značné sněho, až kolem 20. května napršelo celkem 68 mm a po 7. červnu to nešťastná „Medardova kápe“ kaniho sušení pícinu - přineslo časté bouřky a přehánky. Katišší rukroška

c) žně

byla vyjednocena do konce května. Úroveň teploty byla 22 a 26°C, ale často a hodně foulo; polovně dne žil takový lijáček, voda se hnala ulicemi. Dne 1. srpna se začíná na mláti, ale všechno pro žně ještě jde špatně: těžko se žne, těžko se mohu mlátit, a 27. srpna už byla dočínková zábava - první to podniky a mláti se ještě sokolovně. Na místním statku abych ještě mlátil hubu a 7. 9. mívá ovesa.

d) podzim

Zeměděly se sklízely pěšně a řepa i rukvotka. Ale po 15. říjnu žně ještě práci velmi zpomalily. Vžarávka podle předstěho roku šla ještě dobře, ale s vyťahováním a řištěním se řepa ťahala přímo nadřely, neboť na starších kořenech bules se drápy utíhaly pry marlavé hlíny. A samozřejmě šlo těžko i vyřazení rukvotky a polí na řepy. V některých krajích republiky museli vyřadit řepu na řepy na sáních, nebo ji stahovali na plachtách. Při vyřazení řepy byla na místním statku vykopána rukvotka a 5. listopadu, v dřívějším a více později.

e) Pozdní bouře

Dne 26. října byl výjimečně velmi krásný den, 16°C, ale více přišla bouře: lilo, blyškalo se, hřmýlo.

Zbytek roku byl blátivý, neudravný, i když v listopadu bylo dosti pěšných dní a v prosinci spadlo jen několikrát.

Osvěta

Osvěta a j. podniky. Konání různých osvětových podniků, oslav, divadel, filmů a j. vadilo to, že jedině poučitelná mládež v naší obci v pohostitelně č. 45 byla přeč jen málo.

div. hra

V předvečer oslav 1. máje a k 15. výročí našeho osvobození přijela ke nám Čanášková scéna z Kojetína s div. hrou Písařova

"Půlnoční mše". O čtrnácti dny dříve byla v kině rajónová beseda s umělci a odborníky v Brně. Na oslavu 1. máje jelo se v naší obec letos po první oficiálně do nového okresního města Prostějova.

V presidentce republiky. Mezi asi 650 nejlepšími absolventy presidentce by odborných a středně vzdělávacích škol, kteří byli v úvodu t. v. republiky přijati presidentem republiky, byl i náš Jan Doubrava, nar. 17. května 1943. Těhotě vyjmenování se mu dostalo jako nejlepšímu učni a řádku odborného učiliště pozemních staveb v Prostějově, jedinému lochu v celého okr. Prostějov (kromě něho ještě jediné řádky v zemědělské technické škole). Po slavnostním vítání, řeči a programu rozmlouvali s hosty kteří představitelé vlády a tamilo se. Němce pravišky poměrnosti viděli i výstavu "Československo", jako byla prvně instalována v Bruselu, kde se jí ve všech dostalo největšího ocenění.

Host v Americe. V úvodu t. v. byl tu na návštěvě u své Host v Americe sestry p. Marie Zahradníčkové č. 31 p. Frank. Škrtina. Do staré vlasti, riky kterou navštívil 38 roků, přiletěl s výpravou krajami na II. celostátní sportovních i se svou manželkou. Za cestu letadlem z Ameriky do Prahy a zpět zaplatil 15.000,- Kčs. Po hlavních sportovních dnech si na poplatek 300 dolarů vyjíměl auto Volku a cestoval na krásomí Čech, Moravy a Slovenska. V naší obci se u sestry zdržel více dní, poněvadž jeho paní těžce onemocněla. O všem, co viděl a formou nového a dobrého, mluvil s nadšením. Zvláště se divil, že není u nás nezaměstnanost.

Bohán v domku č. 5, který ve frontu 1945 vyhořel. Narodil se 4. 12. 1893. Bylo jeho doma 11 dětí a bida jedla s nimi z jed-

né misy. Otec byl zprvu šafářem (= hospodářem) na statku
jako podomním dechodníkem: jezdil po vesnicích a hrnce a jiná
nádobí vyměňoval za hadry, kosti, kůže a staré železo. Nejstarší
je z chlapců Jan, holičský dělník ve Vídni, vyjel asi r. 1913 na
jmeně do Ameriky, na podzim roku 1931 umožnil cestu do Ameriky
bratru Rudolfovi (ten se vyučil též holičem ve Vídni) a asi v srpnu
r. 1932 i šera zmíněnému Františkovi. Jan jezdil jako bratrům, své
holičství v Clevelandu a sám si zřídil nové v Chicagu. Všichni do
sud žijí a vede se jim dobře. Každý má svůj dům a auto. František
se do tří měsíců od příjezdu do Ameriky oženil s krajanou z Prahy, která
do Am. přijela ke své tetě.

Ze Štětínových sourozenců žije dosud jedna sestra v Ostravě,
druhá v Gottwaldově a třetí je. Zahradníčková, u nás. Nejstarší z nich je
Ludmila Štětínová zemřela letos 7. ledna (- čis. domu 14).

Volby do nár. výb.
arch. č. N 59

Volby do nár. výborů: Dne 12. 6. 1960 se raze po uslyšeni
té křiklavé udobí konaly volby do nár. výborů. Průběh voleb byl slavnostní,
občané přicházeli k volbám klidně, někteří zcela lhostejně, divajíce se na
volby spíše jako na formalitu, že výsledky je stejně jistý. V r. 1957 ten je
stoj nebyl pře tak lhostejný. Situace se nedá tím méně srovnat s naší
tím, které bylo na př. při volbách v r. 1948 nebo dokonce před r. 1938, kdy
se agitovalo se slibů a někdy i s nátlakem.

Ve voličských seznamech bylo zapsáno 327 mužů a 405 žen, počet
účastnících hlasů byl 732 a k tomu 27 hlasů lidí, kteří v naší dce
lidi na tak zvané voličské příkazky. Kdo se nemohl v místních k volbám
stavit osobně, toho s malou pomocí navštívili členové volební komise

759 hlasů bylo pro kandidáty národní fronty.

K volbám do MNV byla obec rozdělena na 20 obvodů a za každ-

ý byl zvolen jeden poslanec. Byli to:

čís.	Jméno	číslo domu	rok narození	Polit. příslušnost	Zaměstnání	Funkce v novém MNV
6	1. Kručová Marie	208	1927	KSČ	JZD	komise
46	2. Švarček Alois	52	1910	KSČ	šafář, ml. stálek u cukr. ekon.	člen rady a předs. bytové
5	3. Váštl Šajmunda	43	1909	KSČ	technický kuchař v cukr. pr. + štát.	
20	4. Zvátora Frant. ml.	296	1927	bezpartijní	stolař. dělník	
44	5. Zavadilová Alfrida	9	1912	KSČ	JZD	členka rady a předs. výboru žen
1	6. Čech Miloš	268	1922	bezpartijní	JZD	člen rady
17	7. Štáhl Arnošt	300	1916	KSČ	stlaň	~~bezpořádek~~ předs. komise pro veřejný
8	8. Matoušek Zdeněk	125	1933	bezpart.	agronom JZD	
7	9. Lužný Kamil	299	1914	KSČ	hájek MNV	hájek
40	10. Pelinger Jindřich	167	1923	KSČ	úředník RAI v Prostějově	člen rady předs. fin. komise
3	11. Dolník Ladislav	207	1926	bezpart.	slanečnický pámečník	
40	12. Ošťádal Zdeněk	199	1913	KSČ	zámečnický	člen rady předs. komise pro veřejný
10	13. Kráns Václav	212	1921	bezpart.	techn. úř. Ag. + štát.	člen rady předseda komise škol. a soc. zabezp.
13	14. Ansova Blanka	222	1912	KSČ	zeměd. děl. cukr. ekon.	
4	15. Dmoušský Josef	298	1906	bezpart.	dom. krejčí	
44	16. Petráček Cyril	176	1901	KSČ	koň. ml. stálek cukr. ekon.	předseda MNV
9	17. Menšík Jan	138	1921	KSČ	stolař. děl.	
40	18. Pospíšil Josef	159	1909	KSČ	travnář golfového - krasice	
45	19. Probošová Františka	152	1914	KSČ	šička OP + P. učitelka	
2	20. Danková Julie	299	1918	KSČ	JZD	členka rady

Poslanec z MNV v Prostějově byla za mě obvod zvolena p.

Anna Němčková, č. d. 139, narozená 1899, členka KSČ a JZD, dlouholetá uč. pracovnice.

Úpravy v obci

a) rozšíření cesty

Úpravy v obci. Keči osamělým domkem č. 280 a řídkou kábrady mateřské školy, u domu č. 46 byla obyčejná cesta asi 4 m široká. Tudy jezdily hodně povozy ŽLD ke kravínům a děti byly do školy. Za deště tu bývalo přímo bláto a cesta nestáčila. To byla zbourána řídká kábrada a cesta rozšířena o 2 až 5 metrů. Práce se prováděly maminkami dětí a ŽLD.

b) zakoupení obrubnic

Na úpravu rigólu pro dokončení kanalizace v obci byly zakoupeny obrubní kamenné.

Přestavba sokolovny

Přestavba sokolovny. V naší obci nebylo místnosti, jež by stačila na pořádání větších podniků. Do r. 1938 těsnila se s divadly jinými podniky bývalá Děln. těl. jednotka v hostinci č. 45, jednotka byla v posledně kábrku v místnosti vedle k. p. „sally tereny“ a pak tu byla jediná sokolovna. Ale ani ta se svým sálem, jvištěm, síní, šatnou a sborovnou - vše na ploši jen 16 m x 10 m - nedostačovala. A tak v r. 1935 bylo rozhodnuto sokolovnu rozšířit. Plán a rozpočet vypracoval architekt Rudolf Janák z Horní Můstnice. Po udělení podzimní 1938 a 15. března 1939 se začala práce na delší dobu zastavila, ale pak se začalo znovu jmenovat mládež a starší a jednat s úřady o povolání a subvenci, až v r. 1954 vypracoval velmi technici Otakar Kolář, zedník občan, nový náčrt přestavby.

Roční 1956 se vybudovalo nové přísluší krušinným stropem, šatnou a sborovnou a následovaly čtyři roky náročná práce, obtížná dostatkem peněz, materiálů i pracovníků. K tomu ještě v létě r. 1957 na močného dříváku a níže se přičítá v sokolovně celý strop, čímž byla úplně vyřešena k provozu. Na konci r. 1960 stálo už hotová šatna a šatna i kábrky s novou střešou, s parketami a dokonce i s ústředním topením.

zřízení stropu

nírně a samostatně i se spráhami. Vnitřně zůstaly jen řízně dosčelářky ma-
stě. kofení, schodišti, jisti, náchodech a zvonku celé omítnout, ale
všech se dalo mohlo má používat. Celková sílka budovy je 36,35 m,
šířka 16,35 m, výška vnitřně po stropě 6 m, délka sálu 20 m a hloubka
jisti 8 m. Ze staré budovy zůstala jen přední a zadní zeď, ovšem se
změnou v umístění oken. Prvním posádkem jisti v meškové sokolov-
ně byly koncem srpna 1960 doživotní kábara J. D.; tančilo se ovšem
na betoně jisti bez parketu.

Při práci na přestavbě sokolovny byly jisti v r. 1959 vybudovány mantinely
mantinely kolem klauzury pro hokejový oddíl jednoty a pro j. kruskovic
a v r. 1958 na cvičišti vradu v sokolov tančící parket betonový tančící parket
a místo pro hudebníky. Tu se poprvé tančilo na letním karnevalu s. r. v.
při návštěvě hostů z Dolní Markové.

Celá přestavba sokolovny byla převážně výsledkem práce ob- pracovníci
tájných pomocníků. I když jich nebylo vždy dosti, bylo každoročně
odpracováno 5 až 6 tisíc brigádnických hodin. I řádní kolejší školy
hodně pomohli při bourání a čištění starých cihel a při ukládání. Z nich
zvláště Štěpán Mikoslav Antoničkovi za velmi častou pomoc bylo vyslo-
veno uznání a pochvala na výroční schůzi Sokola. Ovšem na první
místě v práci stáli ~~starší~~ členové výboru Sokola, zvláště předs. Alois
Malíšek (o něm již na str. 152, bod 3) a pokl. Jan Pernica a od r. 1958
předs. Ladislav Pospíšil a pokl. Ladislav Čížek. Ti nejen že pra-
covali na stavbě, ale museli jednat i s úřady, shánět mate-
riál a peníze. Když bylo třeba nejvíce přesvědčit, že je nutné sta-
vět, a potom zase, že je nutné stavbu dokončit a zajistit to př-
něti. Bylo ještě a jistě, ale ne marně. V posledním roce

vymohli dokonce i úhradou na již napročaté ústřední topení, které je katedra na úřadě prohlásila za přípravek pro dědiny. Že bylo do zimo zimní finanční podpory od kraj. výboru pro těl. výboru v Olomouci, ke tomu psal jsem své intervence s výjimkou rodáků z rodu Antonička, který byl v té době hospodářem KV KŠL a pak vedoucím plánovacího oddělení při KVV v Olomouci. Také je třeba ověřit zásluhy tajemníka našeho MV, Jaroslava Konečného, který byl hodně nápomocný při shánění materiálů a organizování dobrovolných pracovních brigád z řad občanů. Od 1. února 1921 a financování přestavby MNV za spolupráce výboru Sokola.

Stálek pamětné listiny

Uprostřed letní zdi, kde je náhrobní kámen s letopočtem 1921, přišlo se při výkopu vyklenku na těleso ústředního topení na dutinu, v níž v pozinkovaném naasfaltovaném provedení bylo uloženo provedení stálené a v něm byly pamětné spiry o palčím těl. jednoty Sokol v Dobroměřích a o přežení Družstva pro postavení školního domu, dále seznam funkcionářů a zápis dobrovolných darů na stavbu (peněžních i materiálních) a konečně i něco rakousko-uh. a českoslov. bankovek. Pevně i s papíry bylo při práci (rozkopnutí) pročištěno krumpárem.

Tělovýchova a sport.

Stejně jako v předchozím roce používalo se i letos ke všem školním účelům nad hlavním vedoucím v rámci. Karičovala se kroužky v krajském těl. vystoupení, ale na druhé ročníkové spartakiádě v Praze 23. 6. av. 5. 7. cvičilo jen 16 chl. a 6 děvčátka osmiletá a školky. Z dospělých mládeže, ač bylo připraveno 14 týmů a 4 mužů.

a) tělovýchova

b) hokejový oddíl

Naši fotbalisté a hokejisté dosahovali vždycky celkem dobrých

výsledků, ale v posledních letech byli naši hokejisté rozbíhací úspěšní. V sezóně 1957-58 ukázali v soutěži III. třídy skvělou Prosejov a postoupili do II. třídy, v níž v další sezóně opět ukázali a postoupili do I. B třídy. V sezóně 1959-60 jen v zápase se Sigmou Hranice remizovali, ostatní všechny vyhráli - s Duklou (Pomranč) dokonce 11:3 - a tak postoupili do I. A třídy. Trénovat mohli na vlastním hřišti na sok. cvičišti, jež se každoročně napouští a mládež na něm může hrát po denní nebo večerní poplatku. V úmání za úspěchy bylo v r. 1959 hokejistům umožněno pořídit si mantinely a pak byla zakoupena hokejová výstroj asi za 8000 Kčs. Účastnou částí na to přispěl klub. výbor čsl. tel. výchoz.

arch. č. 1960/6

Již více roků se v naší škole pěstuje stolní tenis, v němž má v okresním družstvu reprezentovala učitelka Jana Jordanová.

stolní tenis

arch. č. 1960/6

Dodatek ke světě: V našem kině byl letos besedou nejúspěšnějším ves. barevný film „Princezna se slabou hvězdou na čele“ podle pohádky Boženy Němcové. Byl pro dospělé tříkrát promítán a vždy bylo více než plně obsazeno.

Kjinsp. film

Úroda ovoce. Jablek a hrušek bylo holik, ki koně družky nebyly ani všechny od stěny vykonány. Okřehy však nebyly téměř žádné a peckovitého ovoce velice málo. Jednak to omrsko v době květu, jednak pro velké chladno včely neletaly.

Úroda ovoce aj.

Koncem ledna podávali ve škole žáci JZD první salát.

Úraz. Na jaře při návratu z Prosejova najel byvalý tv. jimník kdysiho máj. výboru Jaroslav Konečný na motocyklu na náhledové auto, které náhle před ním zastavilo. ~~domnělý porok, který na večerního soumraku viděl auto bezprostřední blízkosti.~~ ^{ovládně, na křivě obrátě} Vánek straně byl převržen do nemocnice, kde si dosti dlouho poležel. Jeho manželka straněa jen lehce.

Úraz

Věřejný soud

Věřejný soud: Před vánočními konal se v místním kině veřejný soud nad p. Š. P., která delší dobu melodramovala v kavině J. D. mléko vodou, aby získala větší odměnu za malování mléka. Byla odsouzena na 9 měsíců podmíněně na 2 roky a ta náhrada 1072,- Kč za neuvěřitelný majetek společného vlastnictví. ^{na dva dny}

Dobro

Dobro: Koncem září r. 1960. Rok 1959 byl ve světle významem vzájemných návštěv státníků, které dávaly mnoho nadějí, že by vyrovnání rozporů dojde pozvolna vzájemnou dohodou, ať zase na druhé straně sílilo hnutí opácné. Největší pozornost soustředila na sebe podnikatelská návštěva předsedy rady ministrů SSSR N. S. Chruščova ve Spojených státech severoamerických. Rok 1960 se také významně čaral dalším rozvojem techniky a výkony uměleckých hnutí, silícím hnutím afrických národů za osvobození a koloniální nadvlády a konečně dalšími úspěchy lidstva na cestě ke dobytí vesmíru; v těchto to byly polární vypravování letů tří sovětských kosmických kosačků.

arch. č. 1960/7

arch. č. 1960/8 a 9

Prohlédl
21/5 63
P. M. M. M.

Doplňuje se „Osvěta“ na str. 171 nahore:

Jako osvětové podmínky r. 1960 dlužno zaznamenat: Koncert klavíristy Jiřího Tomana, koncert s básníkem Jos. Brucknerem a pohostinské vystoupení loutkového divadla z Prostějova - to vše bylo pro okuli roční školy. V rámci oslav 15. výročí osvobození zahráli naši výšňáci před nádo Prinserna Štatorláška.